

II

(Oznámenia)

OZNÁMENIA INŠTITÚCIÍ, ORGÁNOV, ÚRADOV A AGENTÚR EURÓPSKEJ
ÚNIE

EURÓPSKA KOMISIA

OZNÁMENIE KOMISIE

**Kritériá pre analýzu zlučiteľnosti štátnej pomoci na podporu vykonávania dôležitých
projektov spoločného európskeho záujmu s vnútorným trhom**

(2014/C 188/02)

1. ÚVOD

1. Toto oznámenie poskytuje usmernenia, ako podľa pravidiel štátnej pomoci posudzovať verejné financovanie dôležitých projektov spoločného európskeho záujmu (*important projects of common European interest* – IPCEIs).
2. Dôležité projekty spoločného európskeho záujmu môžu predstavovať významný prínos pre hospodársky rast, zamestnanosť a konkurencieschopnosť priemyslu a hospodárstva Únie vzhľadom na ich pozitívne účinky presahovania na vnútorný trh a spoločnosť Únie.
3. Dôležité projekty spoločného európskeho záujmu umožňujú spájať vedomosti, odborné znalosti, finančné zdroje a hospodárske subjekty v celej únii s cieľom prekonať významné zlyhania trhu alebo systémové zlyhania a spoločenské výzvy, ktoré by nebolo možné riešiť inak. Ich úlohou je spojiť verejný a súkromný sektor s cieľom uskutočniť rozsiahle projekty, ktoré poskytujú významné prínosy pre Úniu a jej občanov.
4. Dôležité projekty spoločného európskeho záujmu môžu byť dôležité pre všetky politiky a činnosti, ktoré spĺňajú spoločné európske ciele, najmä pokiaľ ide o ciele stratégie Európa 2020 ⁽¹⁾, hlavné iniciatívy Únie a kľúčové oblasti pre hospodársky rast, ako napríklad kľúčové podporné technológie ⁽²⁾ (*key enabling technologies* – KET).
5. Iniciatíva týkajúca sa modernizácie štátnej pomoci (ďalej len „MŠP“) ⁽³⁾ vyzýva, aby bola štátna pomoc orientovaná na ciele spoločných európskych záujmov v súlade s prioritami stratégie Európa 2020, s cieľom riešiť zlyhania trhu alebo iné významné systémové zlyhania, ktoré bránia podpore rastu a zamestnanosti a rozvoju integrovaného, dynamického a konkurencieschopného vnútorného trhu. Zavedenie dôležitých projektov spoločného európskeho záujmu si často vyžaduje významnú účasť zo strany verejných orgánov, pretože trh by inak takéto projekty nefinancoval. Pre prípady, v ktorých verejné financovanie takýchto projektov predstavuje štátnu pomoc, stanovuje toto oznámenie platné pravidlá s cieľom zabezpečiť zachovanie rovnakých podmienok na vnútornom trhu.

⁽¹⁾ Oznámenie Komisie „Európa 2020 – Stratégia na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu“, KOM(2010) 2020 v konečnom znení z 3. marca 2010.

⁽²⁾ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – „Európska stratégia pre kľúčové podporné technológie – cesta k rastu a zamestnanosti“, COM(2012) 341 final z 26. júna 2012.

⁽³⁾ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – Modernizácia štátnej pomoci EÚ (MŠP) – COM(2012) 209 final z 8. mája 2012.

6. Pravidlá pre verejné financovanie dôležitých projektov spoločného európskeho záujmu sú už stanovené v rámci pre štátnu pomoc na výskum, vývoj a inovácie⁽¹⁾, ako aj v usmerneniach o štátnej pomoci na ochranu životného prostredia⁽²⁾, ktoré poskytujú návod na uplatňovanie článku 107 ods. 3 písm. b) Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „zmluva“). MŠP predstavuje dobrú príležitosť na aktualizáciu a konsolidáciu existujúcich usmernení do jedného dokumentu takým spôsobom, aby boli v súlade s cieľmi stratégie Európa 2020 a cieľmi MŠP a aby sa rozšírili do ďalších oblastí, v ktorých by sa mohli uplatňovať. Toto oznámenie preto nahrádza všetky existujúce ustanovenia týkajúce sa dôležitých projektov spoločného európskeho záujmu. Oznámenie tak poskytuje členským štátom špecializované a medzidisciplinárne usmernenia zamerané na podporu rozvoja dôležitých projektov spolupráce, ktoré podporujú spoločné európske záujmy.
7. V článku 107 ods. 3 písm. b) zmluvy sa stanovuje, že pomoc na podporu vykonávania dôležitého projektu spoločného európskeho záujmu možno považovať za zlučiteľnú s vnútorným trhom. Toto oznámenie preto zavádza usmernenia týkajúce sa kritérií, ktoré bude Komisia uplatňovať pri posudzovaní štátnej pomoci na podporu vykonávania dôležitých projektov spoločného európskeho záujmu. Najprv sa v ňom vymedzuje rozsah pôsobnosti a potom sa uvádza zoznam kritérií, ktoré Komisia použije pri posudzovaní charakteru a významu takýchto projektov na účely uplatňovania článku 107 ods. 3 písm. b) zmluvy. V oznámení sa ďalej vysvetľuje, ako bude Komisia posudzovať zlučiteľnosť verejného financovania dôležitých projektov spoločného európskeho záujmu podľa pravidiel štátnej pomoci.
8. Toto oznámenie nevyklučuje možnosť, že pomoc na podporu vykonávania dôležitých projektov spoločného európskeho záujmu možno považovať za zlučiteľnú s vnútorným trhom na základe iných ustanovení zmluvy, najmä článku 107 ods. 3 písm. c) zmluvy, a ich vykonávacích predpisov. Rámec štátnej pomoci sa v súčasnosti modernizuje s cieľom ponúknuť členským štátom väčšie možnosti poskytovať dotácie pre dôležité projekty, ktoré naprávajú zlyhania trhu a problémy týkajúce sa súdržnosti v rôznych oblastiach s cieľom podporiť udržateľný rast a zamestnanosť. Jeho ustanovenia však nemusia v plnej miere obsiahnuť význam, špecifiká a vlastnosti dôležitých projektov spoločného európskeho záujmu. Tie si môžu vyžadovať osobitné ustanovenia o oprávnenosti, zlučiteľnosti a postupoch, ktoré sa stanovujú v tomto oznámení.

2. ROZSAH PÔSOBNOSTI

9. Toto oznámenie sa vzťahuje na dôležité projekty spoločného európskeho záujmu vo všetkých odvetviach hospodárskej činnosti.
10. Toto oznámenie sa nevzťahuje na:
 - a) opatrenia obsahujúce pomoc podnikom v ťažkostiach, ako sa uvádza v usmerneniach o záchrane a reštrukturalizácii⁽³⁾ alebo v akomkoľvek následnom usmernení, v znení zmien alebo v nahradenom znení;
 - b) opatrenia zahŕňajúce pomoc podnikom, voči ktorým sa nárokuje vrátenie pomoci na základe predchádzajúceho rozhodnutia Komisie, v ktorom bola táto pomoc označená za neoprávnenú a nezlučiteľnú s vnútorným trhom;
 - c) opatrenia pomoci, v prípade ktorých samotný obsah alebo podmienky s nimi spojené alebo ich metódy financovania predstavujú neoddeliteľné porušenie právnych predpisov Únie⁽⁴⁾, a to najmä:
 - opatrenia pomoci, pri ktorých je poskytnutie pomoci podmienené povinnosťou, aby príjemca mal hlavné sídlo v príslušnom členskom štáte alebo aby bol usadený predovšetkým v príslušnom členskom štáte,
 - opatrenia pomoci, pri ktorých je poskytnutie pomoci podmienené povinnosťou, aby príjemca používal domáce výrobky alebo služby,

⁽¹⁾ Rámec Spoločenstva pre štátnu pomoc na výskum, vývoj a inovácie (Ú. v. EÚ C 323, 30.12.2006, s. 1).

⁽²⁾ Usmernenia Spoločenstva o štátnej pomoci na ochranu životného prostredia (Ú. v. EÚ C 82, 1.4.2008, s. 1).

⁽³⁾ Usmernenia Spoločenstva o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu firiem v ťažkostiach (Ú. v. EÚ C 244, 1.10.2004, s. 2) Ako je objasnené v bode 20 uvedených usmernení, v prípade, že je ohrozená základná existencia firmy v ťažkostiach, firma sa nemôže považovať za vhodný nástroj na posilnenie iných cieľov verejnej politiky, až kým nie je zaistená jej životaschopnosť.

⁽⁴⁾ Pozri napríklad vec C-156/98 *Nemecko/Komisia*, Zb. 2000, s. I-6857, bod 78 a vec C-333/07 *Régie Networks/Rhone Alpes Bourgogne*, Zb. 2008, s. I-10807, body 94 – 116.

— opatrenia pomoci obmedzujúce možnosť príjemcu využívať výsledky výskumu, vývoja a inovácií v iných členských štátoch.

3. KRITÉRIÁ OPRÁVNENOSTI

11. Pri určovaní, či projekt spadá do pôsobnosti článku 107 ods. 3 písm. b) zmluvy, sa uplatňujú tieto kritériá:

3.1. Definícia projektu

12. Návrh pomoci sa týka jediného projektu, ktorý je jasne definovaný, pokiaľ ide o jeho ciele a podmienky realizácie, vrátane účastníkov a financovania⁽¹⁾.
13. Za oprávnený môže Komisia považovať aj „integrovateľný projekt“, to znamená skupinu jediných projektov, ktoré sú súčasťou spoločnej štruktúry, plánu alebo programu a ktoré sú zamerané na rovnaký cieľ a založené na jednotnom systémovom prístupe. Jednotlivé zložky integrovaného projektu sa môžu vzťahovať na rôzne úrovne dodávateľského reťazca, ale musia sa navzájom dopĺňať a musia byť nevyhnutné na dosiahnutie významného európskeho cieľa⁽²⁾.

3.2. Spoločný európsky záujem

3.2.1. Všeobecné kumulatívne kritériá

14. Projekt musí konkrétnym, jasným a identifikovateľným spôsobom prispievať k jednému alebo viacerým cieľom Únie a musí mať významný vplyv na konkurencieschopnosť Únie, trvalo udržateľný rast, riešenie spoločenských výziev alebo vytváranie hodnôt v celej Únii.
15. Projekt musí predstavovať značný posun vpred k cieľom Únie, napríklad tým, že má kľúčový význam pre stratégiu Európa 2020, Európsky výskumný priestor, európsku stratégiu pre kľúčové podporné technológie⁽³⁾, energetickú stratégiu pre Európu⁽⁴⁾, rámec pre politiky v oblasti klímy a energetiky do roku 2030⁽⁵⁾, Európsku stratégiu energetickej bezpečnosti⁽⁶⁾, elektronickú stratégiu pre Európu, transeurópske dopravné a energetické siete, pre hlavné iniciatívy Únie ako napríklad Únia inovácií⁽⁷⁾, Digitálna agenda pre Európu⁽⁸⁾, Európa efektívne využívajúca zdroje⁽⁹⁾ alebo Priemyselná politika vo veku globalizácie⁽¹⁰⁾.

⁽¹⁾ Keď nie je možné od seba jasne oddeliť dva alebo viac projektov v oblasti výskumu a vývoja, a najmä keď tieto projekty nemajú samostatne vyhládky na technologický úspech, musia sa považovať za jediný projekt. Pomoc pre projekt, ktorý vedie len k zmene miesta projektu v rámci Európskeho hospodárskeho priestoru (EHP) bez zmeny charakteru, veľkosti alebo rozsahu projektu, sa nebude považovať za zlučiteľnú.

⁽²⁾ Jediný projekt a integrovateľný projekt sa ďalej označujú ako „projekt“.

⁽³⁾ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – „Európska stratégia pre kľúčové podporné technológie – cesta k rastu a zamestnanosti“, COM(2012) 341 final z 26. júna 2012.

⁽⁴⁾ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – „Energia 2020 – Stratégia pre konkurencieschopnú, udržateľnú a bezpečnú energetiku“ – KOM(2010) 639 v konečnom znení.

⁽⁵⁾ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – „Rámec politik v oblasti klímy a energetiky na obdobie rokov 2020 až 2030“ – COM(2014) 15 final.

⁽⁶⁾ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu a Rade – „Európska stratégia energetickej bezpečnosti“, COM(2014) 330 final.

⁽⁷⁾ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – „Hlavná iniciatíva stratégie Európa 2020 – Únia inovácií“, KOM(2010) 546 v konečnom znení.

⁽⁸⁾ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – „Digitálna agenda pre Európu“, KOM(2010) 245 v konečnom znení/2 z 26. augusta 2010.

⁽⁹⁾ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – „Európa efektívne využívajúca zdroje – hlavná iniciatíva v rámci stratégie Európa 2020“, KOM(2011) 21 z 26. januára 2011.

⁽¹⁰⁾ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – „Integrovaná priemyselná politika vo veku globalizácie: Konkurencieschopnosť a udržateľnosť v popredí záujmu“, KOM(2010) 614 v konečnom znení z 28. októbra 2010.

16. Projekt musí zvyčajne zahŕňať viac ako jeden členský štát⁽¹⁾ a jeho prínosy nesmú byť obmedzené na členské štáty, ktoré projekt financujú, ale mali by sa rozšíriť na veľkú časť Únie. Prínosy projektu musia byť jasne definované konkrétnym a identifikovateľným spôsobom⁽²⁾.
17. Prínosy projektu nesmú byť obmedzené len na príslušné podniky alebo odvetvie, ale musia mať širší význam a uplatnenie pre európske hospodárstvo alebo pre spoločnosť prostredníctvom pozitívnych účinkov presahovania (napr. systémové účinky na viacerých úrovniach hodnotového reťazca alebo odbytových a výrobných trhov, alternatívne využitia v iných odvetviach alebo modálny presun), ktoré sú jasne definované konkrétnym a identifikovateľným spôsobom.
18. Projekt musí obsahovať spolufinancovanie zo strany príjemcu.
19. Projekt musí dodržiavať princíp postupného rušenia dotácií škodlivých pre životné prostredie, na ktoré sa odvoláva Plán pre Európu efektívne využívajúcu zdroje⁽³⁾, ako aj viaceré závery Rady⁽⁴⁾.

3.2.2. Všeobecné pozitívne ukazovatele

20. Komisia zaujme priaznivejšiu postoj, ak projekt okrem splnenia kumulatívnych kritérií v oddiele 3.2.1 spĺňa tieto podmienky:
 - a) projekt bol navrhnutý tak, aby existovala možnosť zúčastniť sa na ňom pre všetky členské štáty, ktoré majú záujem, s prihliadnutím na druh projektu, sledovaný cieľ a potreby financovania;
 - b) na vypracovaní návrhu projektu sa podieľala Komisia alebo akýkoľvek právny subjekt, na ktorý Komisia preniesla svoje právomoci, napríklad Európska investičná banka;
 - c) výberu projektu sa zúčastnila Komisia alebo akýkoľvek právny subjekt, na ktorý Komisia preniesla svoje právomoci, pokiaľ tento subjekt koná na tento účel ako vykonávacia štruktúra;
 - d) súčasťou riadiacej štruktúry projektu je Komisia alebo akýkoľvek právny subjekt, na ktorý Komisia preniesla svoje právomoci, a viacero členských štátov;
 - e) v rámci projektu dochádza k dôležitej vzájomnej spolupráci, pokiaľ ide o počet partnerov, zahrnutie organizácií z rôznych odvetví alebo zahrnutie podnikov rôznej veľkosti;
 - f) projekt zahŕňa spolufinancovanie z fondu Únie⁽⁵⁾.

3.2.3. Osobitné kritériá

21. Projekty výskumu, vývoja a inovácií musia mať významný inovačný charakter alebo musia z hľadiska výskumu, vývoja a inovácií predstavovať významnú pridanú hodnotu vzhľadom na aktuálny stav v príslušnom odvetví.
22. Projekty, ktoré obsahujú priemyselné využitie, musia umožňovať vývoj nového výrobku alebo služby s vysokým podielom výskumu a inovácií a/alebo zavedenie výrazne inovačného výrobného procesu. Pravidelná modernizácia existujúcich zariadení bez inovačnej dimenzie ani vývoj nových verzií existujúcich produktov sa nepovažujú za dôležité projekty spoločného európskeho záujmu.

⁽¹⁾ S výnimkou prepojených výskumných infraštruktúr a projektov TEN-T, ktoré majú vo svojej podstate nadnárodný význam, pretože sú súčasťou reálne prepojenej cezhraničnej siete alebo sú nevyhnutné na posilnenie riadenia cezhraničnej dopravy alebo interoperability.

⁽²⁾ Samotná skutočnosť, že projekt uskutočňujú podniky v rôznych krajinách alebo že výskumnú infraštruktúru následne používajú podniky so sídlom v rôznych členských štátoch, nepostačuje nato, aby sa projekt považoval za dôležitý projekt spoločného európskeho záujmu. Súdny dvor potvrdil politiku Komisie, podľa ktorej sa projekt môže považovať za projekt spoločného európskeho záujmu na účely článku 107 ods. 3 písm. b), ak je súčasťou nadnárodného európskeho programu, ktorý spoločne podporuje viacero vlád členských štátov, alebo ak vznikol vďaka zosúladenej činnosti viacerých členských štátov s cieľom bojovať proti spoločnej hrozbe. Spojené veci C-62/87 a 72/87 *Exécutif régional wallon a SA Glaverbel/Komisia*, Zb. 1988, s. 1573, bod 22.

⁽³⁾ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – „Plán pre Európu efektívne využívajúcu zdroje“, KOM(2011) 571 v konečnom znení z 20. septembra 2011.

⁽⁴⁾ Napríklad v záveroch Európskej rady z 23. mája 2013 sa potvrdila potreba postupne zrušiť dotácie škodlivé pre životné prostredie alebo hospodárstvo vrátane dotácií na fosílnu palivú s cieľom uľahčiť investície do novej a inteligentnej energetickej infraštruktúry.

⁽⁵⁾ Financovanie z prostriedkov Únie, ktoré centrálné spravujú inštitúcie, agentúry, spoločné podniky a iné orgány Únie a ktoré nie je priamo ani nepriamo pod kontrolou členského štátu, nepredstavuje štátnu pomoc.

23. Projekty v oblasti životného prostredia, energetiky alebo dopravy buď musia mať veľký význam pre stratégiu životného prostredia, energetickú stratégiu vrátane bezpečnosti dodávok energie alebo dopravnú stratégiu Únie, alebo musia významne prispievať k vnútornému trhu, okrem iného vrátane uvedených odvetví.

3.3. Význam projektu

24. Na to, aby považoval za dôležitý projekt spoločného európskeho záujmu, musí byť projekt dôležitý z kvantitatívneho alebo kvalitatívneho hľadiska. Mal by byť buď obzvlášť významný, pokiaľ ide o veľkosť alebo rozsah a/alebo by mal zahŕňať veľmi vysokú úroveň technologického alebo finančného rizika.

4. KRITÉRIÁ ZLUČITELNOSTI

25. Pri posudzovaní zlučiteľnosti pomoci na podporu vykonávania dôležitého projektu spoločného európskeho záujmu s vnútorným trhom na základe článku 107 ods. 3 písm. b) zmluvy bude Komisia zohľadňovať tieto kritériá⁽¹⁾.
26. Komisia vykoná test vyváženia s cieľom posúdiť, či očakávané pozitívne účinky prevažujú nad možnými negatívnymi účinkami, ako je uvedené ďalej.
27. S prihliadnutím na charakter projektu môže Komisia usúdiť, že ak projekt spĺňa kritériá oprávnenosti uvedené v oddiele 3, predpokladá sa existencia zlyhania trhu alebo iných dôležitých systémových zlyhaní, ako aj príspevok projektu k spoločnému európskemu záujmu.

4.1. Nevyhnutnosť a proporionalita pomoci

28. Pomoc nesmie slúžiť ako dotácia na náklady na projekt, ktoré by podniku vznikli v každom prípade, a nesmie slúžiť na kompenzáciu bežného podnikateľského rizika hospodárskej činnosti. Bez pomoci by nemalo byť možné projekt realizovať, alebo by sa realizoval v menšej veľkosti alebo rozsahu alebo iným spôsobom, ktorý by významne obmedzil jeho očakávané prínosy⁽²⁾. Pomoc sa bude považovať za proporcionálnu len vtedy, ak by sa rovnaký výsledok nemohol dosiahnuť s nižšou pomocou.
29. Členský štát musí poskytnúť Komisii primerané informácie o podporovanom projekte, ako aj podrobný opis kontrafaktuálneho scenára, ktorý opisuje situáciu, keď príjemcovi neposkytne pomoc žiadny členský štát. Kontrafaktuálny scenár môže spočívať v neexistencii alternatívneho projektu alebo v jasne vymedzenom a dostatočne predvídateľnom alternatívnom projekte, ktorý príjemca zvažoval v rámci vnútorného rozhodovacieho procesu, a môže sa týkať alternatívneho projektu, ktorý sa úplne alebo sčasti vykonáva mimo územia Únie.
30. Ak neexistuje alternatívny projekt, Komisia overí, že výška pomoci nepresahuje minimum potrebné na to, aby bol podporovaný projekt dostatočne ziskový, napríklad tak, že umožní dosiahnuť vnútornú mieru návratnosti (IRR), ktorá zodpovedá špecifickej referenčnej hodnote alebo miere návratnosti pre dané odvetvie alebo podnik. Na tento účel sa môže takisto použiť bežná miera návratnosti, ktorú príjemca vyžaduje v iných investičných projektoch podobného druhu, jeho celkové kapitálové náklady alebo miery návratnosti bežne zaznamenané v príslušnom odvetví. Je potrebné zvážiť všetky relevantné očakávané náklady a prínosy počas celej životnosti projektu.
31. Maximálna výška pomoci sa stanoví s ohľadom na zistenú medzeru vo financovaní vo vzťahu k oprávneným nákladom. Ak je to odôvodnené v analýze medzery vo financovaní, intenzita pomoci môže dosiahnuť až 100 % úrovne oprávnených nákladov. Medzera vo financovaní je rozdiel medzi pozitívnym a negatívnym peňažným tokom v priebehu trvania investície, ktoré sú diskontované na ich súčasnú hodnotu na základe vhodného diskontného faktora, ktorý odráža mieru návratnosti, ktorú potrebuje príjemca na uskutočnenie projektu, a to hlavne vzhľadom na riziká. Oprávnené náklady sú tie, ktoré sú stanovené v prílohe⁽³⁾.

(1) Podľa Súdneho dvora Komisia v oblasti posúdenia zlučiteľnosti dôležitých projektov spoločného európskeho záujmu disponuje právomocou voľnej úvahy. Spojené veci C-62/87 a 72/87 *Exécutive régional wallon a SA Glaverbel/Komisia*, Zb. 1988, s. 1573, bod 21.

(2) Žiadosť o poskytnutie pomoci sa musí podať pred začatím prác, čo je buď začiatok stavebných prác na investícii, alebo prvý záväzok firmy na objednávku zariadenia alebo iný záväzok, na základe ktorého je investícia nezvratná, podľa toho, čo je prvé v časovom slede. Kúpa pozemku a prípravné práce, ako napríklad získavanie povolení a uskutočňovanie predbežných štúdií uskutočniteľnosti, sa nepovažujú za začatie prác.

(3) V prípade integrovaného projektu musia byť oprávnené náklady podrobne uvedené na úrovni každého jednotlivého projektu.

32. Ak sa preukáže (napríklad prostredníctvom interných dokumentov podniku), že príjemca pomoci čelí jasnej voľbe medzi uskutočnením podporovaného projektu alebo alternatívneho projektu bez pomoci, Komisia porovná očakávané čisté súčasné hodnoty investície v podporovanom projekte a v kontrafaktálnom projekte so zreteľom na pravdepodobnosť uskutočnenia rôznych podnikateľských scenárov.
33. Komisia bude vo svojej analýze zohľadňovať tieto prvky:
- a) **špecifikácia zamýšľanej zmeny:** členský štát musí dostatočne spresniť zmenu správania, ktorá sa očakáva v dôsledku štátnej pomoci, t. j. či sa začne nový projekt alebo sa zvýši veľkosť, rozsah alebo rýchlosť dokončenia projektu. Zmena správania sa musí určiť porovnaním toho, aký by bol očakávaný výsledok a úroveň zamýšľanej činnosti s pomocou a bez nej. Rozdiel medzi týmito dvomi scenármi ukazuje vplyv opatrenia pomoci a jeho stimulačný účinok;
 - b) **úroveň ziskovosti:** ak by samotný projekt nebol pre súkromný podnik dostatočne ziskový na to, aby ho realizoval, ale priniesol by významný prospech pre spoločnosť, je skôr pravdepodobné, že pomoc má stimulačný účinok.
34. S cieľom riešiť skutočné alebo potenciálne priame alebo nepriame narušenia medzinárodného obchodu môže Komisia zohľadniť fakt, že konkurenti, ktorí sa nachádzajú mimo Únie, (v priebehu posledných troch rokov) dostali alebo dostanú, či už priamo alebo nepriamo, pomoc rovnakej intenzity na podobné projekty. Ak sa však narušenia medzinárodného obchodu vyskytnú pravdepodobne až po uplynutí viac ako troch rokov vzhľadom na osobitnú povahu dotknutého sektora, referenčné obdobie možno zodpovedajúcim spôsobom predĺžiť. Ak je to vôbec možné, príslušný členský štát poskytne Komisii dostatočné informácie, ktoré jej umožnia posúdiť situáciu, najmä z hľadiska potreby zohľadnenia konkurenčnej výhody konkurenta z tretej krajiny. Ak Komisia nemá dôkazy o poskytnutej alebo navrhutej pomoci, môže svoje rozhodnutie založiť na nepriamych dôkazoch.
35. Pri zhromažďovaní dôkazov môže Komisia využiť svoje vyšetrovacie právomoci⁽¹⁾.
36. Nástroj pomoci sa musí vybrať s ohľadom na zlyhanie trhu alebo iné dôležité systémové zlyhanie, ktoré sa snaží riešiť. Ak je napríklad hlavným problémom nedostatočný prístup k financovaniu, členské štáty by mali spravidla využiť pomoc vo forme podpory likvidity, napríklad úver alebo záruku⁽²⁾. Ak je takisto potrebné podniku do určitej miery zabezpečiť spoločné znášanie rizík, zvyčajne by mal byť vybraným nástrojom pomoci vratný preddavok. Splatné nástroje pomoci sa budú vo všeobecnosti považovať za pozitívny ukazovateľ.
37. Ak je to relevantné, v analýze zohľadnené ciele energetickej bezpečnosti a energetickej účinnosti.
38. Komisia bude posudzovať priaznivejšie projekty, ktoré zahŕňajú významný vlastný príspevok od príjemcov alebo od nezávislých súkromných investorov. Príspevok vo forme hmotných a nehmotných aktív, ako aj pozemkov sa zohľadní v trhovej cene.
39. Výber príjemcov prostredníctvom konkurenčného, transparentného a nediskriminačného výberového konania sa bude považovať za pozitívny ukazovateľ.

4.2. Zabránenie neprimeranému narušeniu hospodárskej súťaže a test vyváženeosti

40. Členské štáty by mali poskytnúť dôkazy o tom, že navrhované opatrenie pomoci predstavuje vhodný nástroj politiky na dosiahnutie cieľa projektu. Opatrenie pomoci sa nebude považovať za vhodné, ak je možné dosiahnuť rovnaký výsledok pomocou iných nástrojov politiky alebo iných nástrojov pomoci, ktoré menej narušujú hospodársku súťaž.

⁽¹⁾ Pozri článok 1 ods. 3 nariadenia Rady (EÚ) č. 734/2013 z 22. júla 2013, ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 659/1999 ustanovujúce podrobné pravidlá na uplatňovanie článku 93 Zmluvy o ES (Ú. v. EÚ L 204, 31.7.2013, s. 15).

⁽²⁾ Pomoc vo forme záruk musí byť časovo obmedzená a pomoc vo forme pôžičiek musí podliehať lehotám na ich splatenie.

41. Aby bola pomoc zlučiteľná, musia sa obmedziť negatívne účinky opatrenia pomoci v zmysle narušenia hospodárskej súťaže a vplyvu na obchod medzi členskými štátmi a musia ich prevážiť pozitívne účinky, pokiaľ ide o príspevie k cieľu spoločného európskeho záujmu.
42. Komisia pri posudzovaní negatívnych účinkov opatrenia pomoci zameria svoju analýzu na predvídateľný vplyv pomoci na hospodársku súťaž medzi podnikmi na príslušných trhoch s výrobkami vrátane odbytových a výrobných trhov a na riziko nadmernej kapacity.
43. Komisia posúdi riziká uzavretia trhu a dominantného postavenia na trhu, predovšetkým v prípade nešírenia alebo obmedzeného šírenia výsledkov výskumu. Projekty, ktoré obsahujú budovanie infraštruktúry⁽¹⁾, musia zabezpečiť otvorený a nediskriminačný prístup k infraštruktúre a nediskriminačné stanovovanie cien⁽²⁾.
44. Komisia posúdi možné negatívne účinky na obchod vrátane rizika súťaženia v poskytovaní dotácií medzi členskými štátmi, ktoré sa môže vyskytnúť najmä v súvislosti s voľbou miesta realizácie projektu.

4.3. Transparentnosť

45. Členské štáty zabezpečia uverejnenie nasledujúcich informácií na všeobecnej webovej stránke štátnej pomoci na celoštátnej alebo regionálnej úrovni:
 - a) znenie opatrenia pomoci a jeho vykonávacích ustanovení alebo zodpovedajúci odkaz;
 - b) totožnosť orgánu alebo orgánov poskytujúcich pomoc;
 - c) totožnosť jednotlivého príjemcu, formu a výšku pomoci poskytnutej každému príjemcovi, dátum poskytnutia pomoci, typ podniku (MSP/veľký podnik), región, v ktorom sa príjemca nachádza (na úrovni NUTS II) a hlavné hospodárske odvetvie, v ktorom podnik, ktorý je príjemcom pomoci, vykonáva svoju činnosť (na úrovni skupiny NACE)⁽³⁾.
46. Od takejto požiadavky možno upustiť, pokiaľ ide o individuálnu pomoc nižšiu ako 500 000 EUR. Takéto informácie sa musia uverejniť po prijatí rozhodnutia o poskytnutí pomoci, musia sa uchovávať najmenej 10 rokov a širokej verejnosti musia byť dostupné bez obmedzení⁽⁴⁾. Od členských štátov sa do 1. júla 2016 nebude požadovať, aby poskytovali uvedené informácie.

5. ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

5.1. Notifikačná povinnosť

47. Podľa článku 108 ods. 3 zmluvy členské štáty musia vopred upovedomiť Komisiu o akýchkoľvek zámeroch v súvislosti s poskytnutím alebo upravením štátnej pomoci vrátane pomoci pre dôležitý projekt spoločného európskeho záujmu.
48. Kedykoľvek je to možné, členské štáty zapojené do rovnakého dôležitého projektu spoločného európskeho záujmu sa vyzývajú, aby predložili Komisii spoločnú notifikáciu.

5.2. Hodnotenie *ex post* a podávanie správ

49. Vykonávanie projektu musí byť predmetom pravidelného podávania správ. Ak je to vhodné, Komisia môže požiadať o vykonanie hodnotenia *ex post*.

5.3. Nadobudnutie účinnosti, platnosť a revízia

50. Toto oznámenie sa bude uplatňovať od 1. júla 2014 do 31. decembra 2020.

⁽¹⁾ V záujme vylúčenia akýchkoľvek pochybností sa pilotná výroba nepovažuje za infraštruktúru.

⁽²⁾ Projekty obsahujúce energetickú infraštruktúru musia podliehať colným nariadeniam, nariadeniam o prístupe na trh a požiadavkám na oddelenie podľa právnych predpisov o vnútornom trhu.

⁽³⁾ S výnimkou obchodného tajomstva a iných dôverných informácií v riadne odôvodnených prípadoch a po súhlase Komisie [oznámenie Komisie K(2003) 4582 o služobnom tajomstve v rozhodnutiach o štátnej pomoci (Ú. v. EÚ C 297, 9.12.2003, s. 6)].

⁽⁴⁾ Tieto informácie sa uverejnia do 6 mesiacov od dátumu poskytnutia pomoci. V prípade neoprávnenej pomoci členské štáty musia zabezpečiť uverejnenie týchto informácií *ex post*, a to aspoň do 6 mesiacov od dátumu rozhodnutia Komisie. Informácie budú k dispozícii vo formáte, ktorý umožní prehľadávanie, získavanie a jednoduché uverejňovanie údajov na internete, napríklad vo formáte CSV alebo XML.

51. Komisia uplatní zásady stanovené v tomto oznámení na všetky notifikované projekty pomoci, pri ktorých je potrebné prijať rozhodnutie po uverejnení oznámenia v *Úradnom vestníku Európskej únie*, ako aj v prípadoch projektov notifikovaných pred jeho uverejnením.
52. V súlade s oznámením o určení pravidiel uplatniteľných na posúdenie neoprávnene poskytnutej štátnej pomoci⁽¹⁾ v prípade pomoci, ktorá nebola notifikovaná, Komisia uplatní toto oznámenie, ak bola pomoc poskytnutá po nadobudnutí jeho účinnosti, a platné pravidlá účinné v čase poskytnutia pomoci vo všetkých ostatných prípadoch.
53. Komisia sa môže kedykoľvek rozhodnúť zmeniť toto oznámenie, ak by to bolo potrebné z dôvodov týkajúcich sa politiky hospodárskej súťaže, alebo s cieľom zohľadniť iné politiky Únie a medzinárodné záväzky, vývoj na trhoch, alebo z akéhokoľvek iného opodstatneného dôvodu.

⁽¹⁾ Oznámenie Komisie o určení pravidiel uplatniteľných na posúdenie neoprávnene poskytnutej štátnej pomoci (Ú. v. ES C 119, 22.5.2002, s. 22).

PRÍLOHA

OPRÁVNENÉ NÁKLADY

- a) Štúdie uskutočniteľnosti vrátane prípravných technických štúdií a náklady na získanie povolení potrebných na realizáciu projektu.
- b) Náklady na nástroje a vybavenie (vrátane zariadení a dopravných prostriedkov) v rozsahu a počas obdobia ich používania v rámci projektu. Ak sa takéto nástroje a vybavenie nepoužívajú v rámci projektu počas celej doby svojej životnosti, za oprávnené sa považujú jedine náklady na odpisy zodpovedajúce dĺžke projektu, vypočítané na základe osvedčených účtovných postupov.
- c) Náklady na nadobudnutie (alebo výstavbu) budov, infraštruktúry a pozemkov v rozsahu a na obdobie ich použitia v rámci projektu. Ak sa tieto náklady stanovujú s ohľadom na hodnotu komerčného prevodu alebo skutočne vynaložené kapitálové náklady (na rozdiel od odpisov), zostatková hodnota pozemku, budovy alebo infraštruktúry by sa mala odpočítať od medzery vo financovaní, či už *ex ante* alebo *ex post*.
- d) Náklady na iný materiál, dodávky a podobné produkty potrebné na projekt.
- e) Náklady na získanie, schválenie a ochranu patentov a iných nehmotných aktív. Náklady na zmluvný výskum, poznatky a patenty zakúpené alebo licencované z vonkajších zdrojov na základe zásady trhového odstupu, ako aj náklady na poradenské služby a rovnocenné služby použité výlučne na projekt.
- f) Personálne a administratívne náklady (vrátane režijných nákladov), ktoré vznikli priamo v dôsledku činností výskumu, vývoja a inovácií, vrátane tých činností výskumu, vývoja a inovácií, ktoré sa vzťahujú na prvé priemyselné využitie⁽¹⁾, alebo v prípade infraštruktúrneho projektu tie, ktoré vznikli počas budovania infraštruktúry.
- g) V prípade pomoci pre projekt prvého priemyselného využitia aj kapitálové a prevádzkové výdavky (CAPEX a OPEX), pokiaľ priemyselné využitie vychádza z činnosti výskumu, vývoja a inovácií⁽²⁾ a pokiaľ samotné priemyselné využitie zahŕňa veľmi dôležitú zložku výskumu, vývoja a inovácií, ktorá predstavuje neoddeliteľný a nevyhnutný prvok pre jeho úspešnú implementáciu. Prevádzkové výdavky sa musia vzťahovať na takúto zložku projektu.
- h) Môžu sa uznať aj iné náklady, ak sú odôvodnené a ak sú neoddeliteľne spojené s realizáciou projektu, s výnimkou prevádzkových nákladov, na ktoré sa nevzťahuje písmeno g).

⁽¹⁾ Prvým priemyselným využitím sa rozumie rozšírenie pilotných zariadení alebo vybavenie a zariadenia prvé svojho druhu, ktoré sa týkajú etáp nasledujúcich po pilotnej výrobe vrátane fázy testovania, nie však hromadná výroba ani komerčné činnosti.

⁽²⁾ Prvé priemyselné využitie nemusí vykonať rovnaký subjekt, ktorý vykonal činnosti výskumu, vývoja a inovácií, pokiaľ tento subjekt získa práva na využívanie výsledkov z predchádzajúcej činnosti výskumu, vývoja a inovácií a pokiaľ sa činnosť výskumu, vývoja a inovácií a prvé priemyselné využívanie vzťahujú na projekt a sú notifikované spolu.